

Dochodzenie nale no ci od ameryka skich firm

Receivables Investigation in Poland

January 2010

Dla dochodzenia jakichkolwiek nale no ci od ameryka skich przedsi biorców, kluczowe znaczenie b dzie miała informacja, czy w stosunku do nich została ogłoszona upadło . Zgodnie z ameryka skim Kodeksem Upadło ciowym (*Bankruptcy Code*) mo e ona zosta ogłoszona w dwojaki sposób: w trybie Rozdziału 7, prowadz cym do likwidacji majtku upadłego (b d czego odpowiednikiem przewidzianej przez polskie prawo upadło ci likwidacyjnej) oraz w trybie Rozdziału 11 umo liwiaj cemu upadłemu reorganizacj swoich zobowi za i w perspektywie na dalsze prowadzenie działalno ci (co jest odpowiednikiem polskiej upadło ci układowej, ogłoszonej m.in. w przypadku Chrysler LLC, Rozdział 11 znajdzie te zastosowanie do upadło ci General Motors). W obu przypadkach wierzyciele, co do zasady, nie b d mogli bez zgody s du podejmowa jakichkolwiek działa , w celu dochodzenia zaspokojenia przysługuj cych im roszcze . Wobec powy szego szczególne znaczenie b dzie miało wzmocnienie swojej pozycji przed ewentualnym ogłoszeniem upadło ci ameryka skiego przedsi biorcy. Zgodnie z przepisami ameryka skiego Jednolitego Kodeksu Handlowego (*Uniform Commercial Code UCC*), dostawca, który ma uzasadnione w tpiwo ci, co do mo liwo ci wykonania zobowi za przez swojego kontrahenta, mo e w formie pisemnego o wiadczenia domaga si od niego ustanowienia zabezpieczenia nale ytego spełnienia wiadczenia. Do czasu uzyskania takiego zabezpieczenia, strona mo e si wstrzyma ze spełnieniem swojego wiadczenia. Alternatywnie, dostawca mo e spełni swoje wiadczenie, ale ju na nowych, szczególnych warunkach dotycz cych płatno ci (na zasadzie przedpłaty, zapłaty przed dostaw czy te zapłaty przy dostawie).

Je eli w stosunku do ameryka skiego przedsi biorcy zostanie ogłoszona upadło (zarówno likwidacyjna jak i układowa), wierzyciel powinien zgłosi swoje wierzytelno ci w terminie wyznaczonym przez s d upadło ciowy. Podobnie jak w polskim systemie prawnym równie i w systemie ameryka skim istnieje zró nicowanie na wierzytelno ci uprzywilejowane podmiotowo lub przedmiotowo, jak równie zró nicowanie ze wzgl du na istnienie lub brak zabezpieczenia rzeczowego wierzytelno ci. W uprzywilejowanej sytuacji znajd si m. in. ci dostawcy, którzy dostarczyli upadłemu towar tu przed ogłoszeniem upadło ci. Zgodnie z ameryka sk Ustaw o zapobieganiu nadu yciom zwi zanych z upadło ci (*Bankruptcy Abuse Prevention and Consumer Protection Act of 2005 - BAPCPA*), dostawca towaru dostarczonego upadłemu w terminie do 20 dni przed ogłoszeniem upadło ci ma pierwsze stwo przed innymi wierzycielami w zakresie odzyskania równowarto ci dostarczonego towaru.

Ponadto, wierzyciel mo e, pod pewnymi warunkami, domaga si zwrotu towaru, je eli został on wysłany niewypłacalnemu kontrahentowi na kredyt lub w przypadku dostarczenia towaru na szczególnych zasadach dotycz cych płatno ci (przedpłaty, zapłaty przed dostaw czy zapłaty przy dostawie), je eli kontrahent zapłacił czekiem bez pokrycia. Prawo odzyskania towaru przysługuje dostawcy zarówno przed jak i po ogłoszeniu upadło ci, niezale nie od jej typu. eby skorzysta z mo liwo ci odzyskania towaru, w chwili jego otrzymania klient musi by niewypłacalny, a dostawca musi wysła klientowi danie zwrotu towaru w ci gu 10 dni od daty jego dostarczenia. Oczywi cie, aby mo liwe było danie zwrotu towaru, dłu nik musi by w dalszym ci gu w jego posiadaniu, w przeciwnym razie wierzyciel b dzie zmuszony do dochodzenia swoich roszcze w ramach post powania upadło ciowego. Na gruncie prawa ameryka skiego dłu nik ma, w okre lonych sytuacjach, mo liwo uchylenia si od obowi zku zwrotu towaru, m. in. dla skorzystania z tego instrumentu istotne jest, by w chwili wysłania towaru, dostawca nie wiedział o niewypłacalno ci dłu nika. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem s dów ameryka skich, wiedza dostawcy o niewypłacalno ci kontrahenta stanowi podstaw do

Continued

---

uchylenia się długu od obowiązku zwrotu towaru.

W przypadku ogłoszenia upadłości wobec amerykańskiego partnera, konieczne staje się ustalenie mocy wiążącej zawartych z upadłym umów. Celem do zasady dłużnik nie miał pewien okres na zaakceptowanie lub odrzucenie umów, które nie zostały jeszcze w pełni wykonane. Z punktu widzenia ochrony wierzyciela upadłego istotne jest, by bardzo ostro nie dokonywa wszelkich świadczeń na rzecz upadłego. W szczególności istotne jest ustalenie, do jakiej kategorii wierzycieli zostaną zaliczone wpłaty dokonywane na rzecz upadłego przedsiębiorcy. Jeżeli dokonane nakłady zostaną zaliczone jako wydatki masy upadłego, dłużnik nie przysługiwało pierwsze prawo zaspokojenia przed spłatą jakichkolwiek niezabezpieczonych wierzycieli powstałych przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości.

Niezależnie od rodzaju ogłoszonej upadłości prawo amerykańskie daje możliwość szczególnego traktowania roszczeń określonych podmiotowych typów wierzycieli. Skład upadłościowy może, po spełnieniu pewnych warunków, zezwolić na spłatę do określonej wysokości części zadłużenia powstałego jeszcze przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości w stosunku do np. kluczowych dostawców upadłego. Ponadto, dostawcy, którzy sami mają problemy finansowe mogą, w określonych okolicznościach, uzyskać zaspokojenie swoich roszczeń w przyśpieszonym trybie.

Amerykański Kodeks Upadłościowy umożliwia syndykowi masy upadłości oraz samemu dłużnikowi odzyskanie pewnych płatności uczynionych na rzecz wierzycieli w terminie 90 dni przed ogłoszeniem upadłości, przy czym zakłada się, że w tym czasie dłużnik jest już niewypłacalny. Możliwość odzyskania wskazanych płatności istnieje jedynie wówczas, jeżeli dostawca nie może wykazać i uzasadnić wystąpienia przewidzianych prawem przesłanek ochrony, które pozwoliłyby mu na zachowanie otrzymanej płatności. Powyższe uprawnienie dłużnika do dochodzenia zwrotu płatności ograniczone jest szczegółowymi przepisami chroniącymi określone kategorie wierzycieli, którzy otrzymali zapłatę w okresie ostatnich 90 dni przed upadłością. Przykładowo, dłużnik nie będzie mógł domagać się zwrotu płatności, jeżeli została ona dokonana jednocześnie z dostawą towaru lub świadczeniem dostawcy. Ochronie podlegają te płatności, jeżeli łączna wartość całego towaru, za który została dokonana zapłata, wynosi mniej niż 5000,00 \$.